
Mødedokument

A9-0334/2023

7.11.2023

BETÆNKNING

om det strategiske kompas og EU's rumbaserede forsvarskapaciteter
(2022/2078(INI))

Udenrigsudvalget

Ordfører: Arnaud Danjean

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	4
BEGRUNDELSE.....	18
MINDRETALSUDTALELSE.....	19
OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESponderENDE UDVALG.....	20
ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I KORRESponderENDE UDVALG .	21

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om det strategiske kompas og EU's rumbaserede forsvarskapaciteter (2022/2078(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 222,
- der henviser til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 42, stk. 7,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/588 af 15. marts 2023 om oprettelse af EU-programmet for sikker konnektivitet for perioden 2023-2027¹,
- der henviser til den fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet af 10. marts 2023 med titlen "Den Europæiske Unions rumstrategi for sikkerhed og forsvar" (JOIN(2023)0009),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2557 af 14. december 2022 om kritiske enheders modstandsdygtighed og om ophævelse af Rådets direktiv 2008/114/EF²,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2555 af 14. december 2022 om foranstaltninger til sikring af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Unionen, om ændring af forordning (EU) nr. 910/2014 og direktiv (EU) 2018/1972 og om ophævelse af direktiv (EU) 2016/1148 (NIS 2-direktivet)³,
- der henviser til Rådets henstilling af 14. november 2022 om vurdering af de deltagende medlemsstaters fremskridt med at opfylde deres forpligtelser inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde (PESCO)⁴,
- der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 18. maj 2022 "Analyse af investeringsunderskuddene på forsvarsområdet og vejen frem" (JOIN(2022)0024),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/697 af 29. april 2021 om oprettelse af Den Europæiske Forsvarsfond og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1092⁵,

---

¹ EUT L 79 af 17.3.2023, s. 1.

² EUT L 333 af 27.12.2022, s. 164.

³ EUT L 333 af 27.12.2022, s. 80.

⁴ EUT C 433 af 15.11.2022, s. 6.

⁵ EUT L 170 af 12.5.2021, s. 149.

- der henviser til Rådets afgørelse (FUSP) 2021/698 af 30. april 2021 om sikkerheden i systemer og tjenester, der indføres, drives og anvendes som led i Unionens rumprogram, og som kan berøre Unionens sikkerhed, og om ophævelse af afgørelse 2014/496/FUSP⁶,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 15. februar 2022 med titlen "Køreplan for kritiske teknologier inden for sikkerhed og forsvar" (COM(2022)0061),
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU⁷,
- der henviser til Kommissionens meddelelse af 22. februar 2021 med titlen "Handlingsplan for synergier mellem civil-, forsvars- og rumindustrierne" (COM(2021)0070),
- der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 16. december 2020 med titlen "EU's strategi for cybersikkerhed for det digitale årti" (JOIN(2020)0018),
- der henviser til Rådets afgørelse (FUSP) 2019/797 af 17. maj 2019 om restriktive foranstaltninger over for cyberangreb, der truer Unionen eller dens medlemsstater⁸,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/881 af 17. april 2019 om ENISA, om cybersikkerhedscertificering af informations- og kommunikationsteknologi og om ophævelse af forordning (EU) nr. 526/2013 (forordningen om cybersikkerhed)⁹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen¹⁰,
- der henviser til Rådets afgørelse (FUSP) 2017/2315 af 11. december 2017 om etablering af et permanent struktureret samarbejde (PESCO) og fastlæggelse af listen over deltagende medlemsstater¹¹,
- der henviser til publikationen af 28. juni 2016 med titlen "Fælles vision, fælles handling: Et stærkere Europa – En global strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik",
- der henviser til den fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 7. februar 2013 med titlen "EU-strategi for cybersikkerhed: Et åbent, sikkert og beskyttet cyberspace" (JOIN(2013)0001),

---

⁶ EUT L 170 af 12.5.2021, s. 178.

⁷ EUT L 170 af 12.5.2021, s. 69.

⁸ EUT L 129 I af 17.5.2019, s. 13.

⁹ EUT L 151 af 7.6.2019, s. 15.

¹⁰ EUT L 79 I af 21.3.2019, s. 1.

¹¹ EUT L 331 af 14.12.2017, s. 57.

- der henviser til Rådets afgørelse 2014/401/FUSP af 26. juni 2014 om EU-satellitcentret og om ophævelse af fælles aktion 2001/555/FUSP om oprettelse af et EU-satellitcenter¹²,
- der henviser til de fælles erklæringer om EU-NATO-samarbejdet, som blev undertegnet den 8. juli 2014, den 10. juli 2018 og den 10. januar 2023,
- der henviser til NATO's strategiske koncept fra 2022, som blev vedtaget den 29. juni 2022,
- der henviser til NATO's overordnede rumpolitik af 17. januar 2022,
- der henviser til FN's generalsekretærs rapport af 13. juli 2021 om begrænsning af trusler i rummet gennem normer, regler og principper for ansvarlig adfærd og til FN's Generalforsamlings resolution 76/231 af 24. december 2021 herom,
- der henviser til FN's Generalforsamlings resolution 77/41 af 7. december 2022 om test af ødelæggende antisatellitmissiler med direkte opstigning,
- der henviser til FN's Generalforsamlings resolution 75/36 af 7. december 2020 om begrænsning af trusler i rummet gennem normer, regler og principper for ansvarlig adfærd,
- der henviser til FN's Generalforsamlings resolution 62/217 af 22. december 2007 om internationalt samarbejde vedrørende fredelig udnyttelse af det ydre rum,
- der henviser til FN-traktaten om principper for staters virksomhed ved udforskning og udnyttelse af det ydre rum, herunder månen og andre himmellegemer, som blev vedtaget på den 1499. plenarforsamling den 19. december 1966,
- der henviser til FN's åbne arbejdsgruppe om begrænsning af trusler i rummet gennem normer, regler og principper for ansvarlig adfærd, der blev nedsat ved resolution 76/231,
- der henviser til sin beslutning af 9. maj 2023 om kritiske sikkerheds- og forsvarsteknologier: status og fremtidige udfordringer¹³,
- der henviser til sin beslutning af 18. januar 2023 om gennemførelse af den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik – årlig betænkning 2022¹⁴,
- der henviser til sin beslutning af 25. marts 2021 om gennemførelsen af direktiv 2009/81/EF om offentlige indkøb på forsvars- og sikkerhedsområdet og af direktiv 2009/43/EF om overførsel af forsvarsrelaterede produkter¹⁵,

---

¹² EUT L 188 af 27.6.2014, s. 73.

¹³ Vedtagne tekster, P9_TA(2023)0131.

¹⁴ EUT C 214 af 16.6.2023, s. 26.

¹⁵ EUT C 494 af 8.12.2021, s. 54.

- der henviser til sin beslutning af 7. oktober 2021 om status for EU's cyberforsvarskapaciteter¹⁶,
  - der henviser til sin beslutning af 12. september 2018 om autonome våbensystemer¹⁷,
  - der henviser til sin beslutning af 13. juni 2018 om cyberforsvar¹⁸,
  - der henviser til sin beslutning af 8. juni 2016 om kapacitet i verdensrummet til sikkerhed og forsvar i Europa¹⁹,
  - der henviser til sin beslutning af 3. april 2014 om EU's samlede strategi og konsekvenserne for sammenhængen i EU's optræden udadtil²⁰,
  - der henviser til traktaten om forbud mod kernevåbenforsøg i atmosfæren, i det ydre rum og under vandet af 5. august 1963,
  - der henviser til konventionen om forbud mod militær eller enhver anden fjendtlig anvendelse af miljøpåvirkningsteknik af 10. december 1976,
  - der henviser til EU-køreplanen om klimaændringer og forsvar af 9. november 2020,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 54,
  - der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget (A9-0334/2023),
- A. der henviser til, at EU har programmer og kapaciteter, der giver det status af rummagt;
  - B. der henviser til, at EU's rumprogram og EU-programmet for sikker konnektivitet (IRIS²) spiller en vigtig rolle i forbindelse med sikkerhed og forsvar i Europa og giver EU status som en troværdig aktør på den internationale scene;
  - C. der henviser til, at EU's aktiviteter i rummet yder et vigtigt bidrag til borgernes sikkerhed i og uden for EU; der henviser til, at ingen enkelt medlemsstat kunne opnå dette på egen hånd;
  - D. der henviser til, at FN har nedsat en åben arbejdsgruppe om begrænsning af trusler i rummet gennem normer, regler og principper for ansvarlig adfærd for at modvirke staters trusler mod rumsystemer;
  - E. der henviser til, at det strategiske kompas og EU's rumstrategi for sikkerhed og forsvar anerkender rummets betydning som et strategisk område, hvor stadig mere assertive og potentielt stridende statsmagter agerer i forbindelse med civile, militære og økonomiske anliggender;

---

¹⁶ EUT C 132 af 24.3.2022, s. 102.

¹⁷ EUT C 433 af 23.12.2019, s. 86.

¹⁸ EUT C 28 af 27.1.2020, s. 57.

¹⁹ EUT C 86 af 6.3.2018, s. 84.

²⁰ EUT C 408 af 30.11.2017, s. 21.

- F. der henviser til, at Versailleserklæringen af 10.-11. marts 2022 understreger, at der er behov for øgede investeringer i strategiske katalysatorer, herunder cybersikkerhed og rumbaseret konnektivitet, med henblik på at styrke EU's forsvarskapacitet og operationelle kapacitet i forbindelse med gennemførelsen af fælles sikkerheds- og forsvarspolitikker samt andre EU-politikker på områder som EU's optræden udadtil, grænseforvaltning, beskyttelse af kritiske aktiver, krisestyring, humanitær bistand eller katastrofehjælp;
- G. der henviser til, at Ruslands omfattende invasion af Ukraine har vist det grundlæggende behov for og den strategiske værdi af geospatiale billeder og sikker konnektivitet i forbindelse med militær målsøgning, manøvrering og forsvar, men også har afdækket udfordringer, der skal tackles ved hjælp af internationale forvaltningsinitiativer med fokus på rum- og cyberspørgsmål i betragtning af de tætte forbindelser mellem rummet og cyberområdet;
- H. der henviser til, at sikkerhed i rummet er helt afgørende for at sikre global stabilitet og kan bidrage til at afbøde konsekvenserne af konflikter eller helt at undgå konflikter;
- I. der henviser til, at EU's og dets medlemsstaters rumkapacitet skaber aktiviteter, der er vigtige for økonomien, den videnskabelige forskning og vores samfunds funktion;
- J. der henviser til, at rumbaserede aktiver har dobbelt anvendelse, idet de tjener civile formål og samtidig er afgørende for sikkerhed og forsvar; der henviser til, at rumkapaciteter er blevet uundværlige, ikke kun fordi de gør det muligt at foretage selvstændige vurderinger, beslutninger og handlinger, men også fordi de er afgørende for EU's og dets medlemsstaters civile og militære operationer;
- K. der henviser til, at EU risikerer at miste selvstændig adgang til rummet med henblik på opsendelse af sine civile og militære satellitter; der henviser til, at dette tab vil føre til sikkerhedsmæssige udfordringer, eftersom EU vil blive tvunget til at gennemføre sine missioner fra lande uden for EU's område og være afhængigt af ikkeeuropæiske løfteraketter;
- L. der henviser til, at rumaktiviteter er blevet mere almindelige, risikoen for kollisioner og affald i rummet er blevet større, og antallet af statslige og private aktører er steget; der henviser til, at der finder et teknologisk og kommercielt rumkapløb sted, at den strategiske konkurrence mellem rummagterne er blevet mere ophedet, og at potentialet for eskalering er stigende;
- M. der henviser til, at den hurtige udvikling af privat rumkapacitet ("new space") giver muligheder for innovation i samarbejde med medlemsstaterne, men også skaber udfordringer, da kommerciel udnyttelse kan have en negativ indvirkning på rumsikkerheden; der henviser til, at sådanne private kapaciteter, f.eks. Starlink-satellittjenester, er blevet anvendt på godt og ondt i forbindelse med Ruslands ulovlige angrebskrig mod Ukraine;
- N. der henviser til, at denne militarisering af rummet resulterer i udviklingen af midler til at neutralisere eller sågar ødelægge rumfartøjer;

- O. der henviser til, at trusler mod EU's og dets medlemsstaters rumkapaciteter, civile eller militære kapaciteter, hvad enten de er utilsigtede eller forsætlige, er vokset i antal og er vanskelige at opdage og knytte til en kilde, og til, at fjendtlig adfærd, hvad enten den kommer af tvetydighed eller intimidering, er intensiveret;
- P. der henviser til, at ondsindede aktørers forsætlige dannelse af områder med rumaffald f.eks. ved hjælp af antisatellitmissiler kan føre til en kaskade af sammenstød (Kessler-syndromet), som forhindrer sikker adgang til rummet;
- Q. der henviser til, at der ikke er nogen fælles international vision for mulige tærskler for en reaktion på handlinger, der finder sted i rummet; der henviser til, at denne mangel risikerer at føre til en utilsigtet eller uforsætlig eskalering;
- R. der henviser til, at sådanne trusler også har stor indvirkning på humanitære operationer og krisestyringsoperationer, da kapaciteter til rumtjenester ofte benyttes til at hjælpe mennesker, der er ramt af nødsituationer som naturkatastrofer eller væbnede konflikter; der henviser til, at der er behov for en samarbejdsbaseret tilgang til rumtjenester for at kunne overvåge og tackle sådanne udfordringer, herunder virkningerne af klimaændringer;
- S. der henviser til, at europæiske rumkapaciteter ikke er tilstrækkeligt sikre, idet nogle europæiske rumindustrier stadig er afhængige af tredjelande; der henviser til, at der er forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til, i hvilket omfang deres nationale rumsystemer beskyttes og finansieres; der henviser til, at der mangler hurtig og effektiv reaktionskapacitet i tilfælde af en krise i rummet;
- T. der henviser til, at rummet er en hurtigt voksende økonomisk sektor; der henviser til, at områderne rummet og cyberspace ifølge rapporten om den samordnede årlige gennemgang vedrørende forsvar fra 2022 ser ud til at modtage mindre finansiering end traditionelle områder som luftfarts-, landtransport- og søfartssektoren; der henviser til, at medlemsstaternes samlede årlige udgifter til civile rumoperationer kun udgør omkring en sjettedel af USA's udgifter og er betydeligt lavere end Kinas udgifter; der henviser til, at denne væsentlige forskel gør det vanskeligt at nå EU's mål om åben strategisk autonomi i rummet;
1. glæder sig over konklusionerne og det høje ambitionsniveau i henstillingerne i EU's rumstrategi på området sikkerhed og forsvar, som lever op til de høje forventninger blandt de europæiske aktører i rumsektoren; opfordrer til, at de anbefalede foranstaltninger træffes hurtigt og effektivt i overensstemmelse med EU's vejledende princip om åben strategisk autonomi;
  2. bemærker, at EU-køreplanen om klimaændringer og forsvar anerkender klimaændringer som en "trusselsmultiplikator, der grundlæggende påvirker vores sikkerhed på lang sigt", og fastsætter konkrete foranstaltninger til at tackle den stadig vigtigere sammenhæng mellem klima og sikkerhed; understreger betydningen af nøje overvågning af og rapportering om klimaændringer gennem anvendelse af EU's rumkapaciteter på grund af klimaændringernes store konsekvenser for Unionens sikkerhed, deres indvirkning på konflikter i naboregioner og migrationsstrømme og følgevirkninger for fødevarerikkerheden, energiproduktionen og den internationale handel;

Rumsystemers og -tjenesters beskyttelse og modstandsdygtighed

3. anerkender rumsystemers og satellitters betydning som kritisk infrastruktur, som skal beskyttes og styrkes; bemærker, at den markante stigning i risiciene fra rumaffald såvel som trusler i rummet og for rumsystemer, både jord- og rumbaserede, gør det nødvendigt at styrke modstandsdygtigheden i den europæiske ruminfrastruktur, de europæiske forsyningskædesystemer og tjenester;
4. bifalder det forslag, der fremsættes i strategien, om at udarbejde et årligt klassificeret dokument, der analyserer trusler i rummet, således at EU og dets medlemsstater kollektivt oplyses om omfanget af disse trusler og de foranstaltninger, der skal træffes for at imødegå dem effektivt;
5. bemærker, at 11 af de 27 medlemsstater allerede har indført nationale love om rummet; glæder sig over Kommissionens initiativ med at foreslå rumlovgivning for EU, som etablerer en fælles, harmoniseret og sammenhængende ramme for sikkerhed og bæredygtighed med henblik på at styrke modstandsdygtigheden og den strategiske autonomi i EU's rumtjenester og undgå overdreven fragmentering af det globale rummarked, og samtidig bidrager til at styrke den europæiske industris konkurrenceevne ved at tilskynde til anvendelse af rumtjenester inden for en bred vifte af EU-politikker; påpeger, at denne sammenhængende og harmoniserede EU-ramme er ventet med længsel af medlemsstaterne og rumindustrien generelt, herunder store industrielle aktører og SMV'er; fremhæver behovet for at indføre en effektiv lovramme for nye rumvirksomheder baseret i EU med et væsentligt fokus på beskyttelsesforanstaltninger og informationssikkerhed i overensstemmelse med Unionens sikkerhedsbehov; opfordrer til, at der indføres specifikke foranstaltninger til at sikre, at private rumvirksomheder, som yder en tjeneste, i krisetider betragtes som private enheder, der har fået overdraget en offentlig tjenesteydelsesopgave, for at forhindre en eventuel suspension af eller forringet adgang til rumtjenester, især satellitkommunikation; tilskynder Kommissionen til at medtage emner som registrering, erstatningsansvar og miljøstandarder i den nye rumlovgivning;
6. opfordrer til, at de internationale lovgivningsmæssige og kapacitetsmæssige ressourcer inden for rumtrafikstyring styrkes, og til at der fastsættes fælles tærskler for reaktion på handlinger i rummet for bedre at beskytte den infrastruktur i kredsløb om Jorden, som tilhører EU, medlemsstaterne og private virksomheder; fastholder, at EU ikke bør være afhængigt af tredjeparters rumovervågningssystemer; opfordrer derfor EU og dets medlemsstater til at styrke deres indsats inden for overvågning og sporing af objekter i rummet i et forsøg på at mindske risikoen for kollision; minder om vigtigheden af at øge cybersikkerheden for både rumsystemer og jordbaseret infrastruktur mod cyberangreb; opfordrer til øget internationalt samarbejde og koordinering inden for styring af trafikken i rummet og til en reduktion af rumsektorens miljøaftryk;
7. understreger, at det er nødvendigt at øge bevidstheden på EU-plan om vigtigheden af, at både civile og statslige brugere anvender Galileos statsregulerede tjeneste og nye Galileo-differentiatorer såsom tjenesten for høj nøjagtighed, autentificeringstjenesten og beredskabstjenesten på en synergetisk måde med jordobservation og sikker kommunikation for at styrke EU's operationelle kapacitet til at handle i alle faser af katastroferisikostyringen og effektivt imødegå trusler, der er under udvikling;

8. beklager Unionens store afhængighed af andre lande for så vidt angår data om overvågning og sporing i rummet (SST-data); opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at øge investeringerne i SST-detektionskapacitet for at understøtte udviklingen af en mere omfattende europæisk database i samarbejde med EU's SST-konsortium;
9. opfordrer til, at konstellationen for sikker konnektivitet "IRIS²" etableres hurtigt med deltagelse af rumsektoren i hele Europa, herunder SMV'er, og gøres klar til brug med henblik på at skabe konstant adgang til sikre og suveræne konnektivitetstjenester, der opfylder EU's og medlemsstaternes operationelle behov, og til, at de eksisterende komponenter i Unionens rumprogram færdiggøres for at øge modstandsdygtigheden af medlemsstaternes kritiske infrastruktur; mener, at IRIS² viser vigtigheden af satellitbaseret sikker konnektivitet, herunder ved brug af kvantekryptering og rumbaseret jordobservation som kritiske katalysatorer; understreger endvidere betydningen af IRIS² for en effektiv gennemførelse af EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, da det yder støtte til missioner og operationer i udlandet og fungerer som et centralt redskab til at garantere sikkerheden i forbindelse med følsom digital kommunikation;
10. bifalder forslaget om at lancere et EU-program for jordobservationstjenester til statslig brug til følsomme anvendelser inden for områderne sikkerhed og forsvar; opfordrer Kommissionen til at bestille en undersøgelse for at analysere anvendeligheden af en sådan tjeneste og sikre tilstrækkelig finansiering til dette formål;
11. fremhæver det væsentlige bidrag, som Copernicus yder til missioner i forbindelse med jordobservation, herunder sikkerhedsrelaterede anvendelsesformål;
12. opfordrer til, at den sikre multiorbitale konnektivetsinfrastruktur udvikles til en virkelig global tjeneste, som også dækker områder, der på nuværende tidspunkt har dårlig dækning, såsom Arktis; opfordrer til, at offentlige sikkerheds- og forsvarsaktørers adgang til fælles satellittjenester inden for områder af strategisk betydning sikres med henblik på at understøtte driften af kritisk infrastruktur, krisestyring og situationsbevidsthed;
13. mener, at det for at opretholde driftskontinuiteten i tilfælde af en hændelse er nødvendigt at sikre, at satellitterne er fremtidssikrede, og at sandsynlige angrebsscenarier foregribes i udviklingsfasen; fastholder, at autonome jordbaserede systemer skal bibeholdes for at forhindre eventuelle langsigtede negative virkninger, der kan opstå som følge af en reduceret adgang til rummet, og at beskyttelsesforanstaltningerne skal styrkes ved systematisk at integrere cybersikkerhedskrav gennem design gennem et løbende samarbejde med den private sektor og i hele de eksisterende komponenters levetid;
14. bemærker, at Unionens rumkapaciteter gør det muligt at beskytte ruminfrastruktur, øge dens modstandsdygtighed og forbedre bidraget fra europæiske rumaktiver til de operationelle forsvars- og sikkerhedskapaciteter samt at sikre, at afskræknings- og forsvarsindsatserne fortsat kan frembyde løsninger i tilfælde af, at angreb eller afvisning af angreb påvirker kritisk infrastruktur negativt; er bekymret over den reelle risiko for ukontrolleret udvikling af nye rumteknologier; opfordrer i dette øjemed til, at der

foretages en vurdering og en strengere overvågning på europæisk plan af risikoen for militarisering, herunder inden for særligt følsomme områder såsom adgang til rummet eller operationer i kredsløb;

15. understreger, at kapacitet til selvstændig adgang til rummet er et væsentligt element i den europæiske rumpolitik; bemærker med beklagelse, at EU i øjeblikket ikke har selvstændig adgang til rummet, hvilket bringer sikkerheds- og forsvarsmissioner i fare; mener derfor, at der skal gøres en særlig synergibaseret indsats for yderligere at fremme produktionen af europæiske løfteraketter og deres konkurrencedygtighed på lang sigt; opfordrer EU og dets medlemsstater til at anvende princippet om præference til europæiske leverandører, når de vælger løfteraketter, for at sikre økonomisk bæredygtighed i den europæiske opsendelsessektor og mindske afhængigheden af løfteraketter, der er produceret uden for EU, og når offentlige myndigheder udvælger rumdata og -tjenester; opfordrer Kommissionen til at udarbejde en sammenhængende strategi for en EU-opsendelsespolitik, der prioriterer selvstændig adgang til rummet, redundans, genanvendelse og skalerbarhed, og som omfatter alle typer af missioner, kredsløb og nyttelast, og til at bruge Den Europæiske Rumorganisations tekniske ekspertise;
16. fremhæver behovet for at støtte etableringen af geografisk spredte rumhavne og opsendelseskomplekser på EU's område og derved fremme EU's strategiske autonomi på rumområdet; bemærker, at EU-regeringernes rumaktiver kun må opsendes fra et tredjeland område eller med tredjelandsopsendelsestjenester i ekstraordinære og begrundede tilfælde; opfordrer til, at eksisterende og fremtidige rumhavne i EU, omdannes til egentlige europæiske rumhavne, idet der bevilges særlig EU-finansiering til deres drift og sikkerhed i den næste flerårige finansielle ramme; opfordrer til, at der oprettes en fælles udbudsplatform for opsendelsestjenester, som opfylder både EU's og dets medlemsstaters behov;
17. fremhæver, at det er nødvendigt at fremme udviklingen af responsive rumsystemer, der er i stand til at placere små satellitter i forskellige typer kredsløb med kort varsel med henblik på at afhjælpe specifikke operationelle behov og kapacitetsmangler i forbindelse med mangel på eller skader på eksisterende rumaktiver;
18. anerkender, at visse kredsløb allerede er overfyldt med satellitter og affald, som gør den fremtidige udvikling af rumaktiviteter mere risikabel og kompleks, og fremhæver i den henseende behovet for at overvåge og håndtere eksisterende rumaffald og finde metoder til at reducere mængden af affald, der skabes ved fremtidige rumaktiviteter;
19. glæder sig over indvielsen for nylig af Esrange-rumhavnen i Sverige, som vil gøre EU mere modstandsdygtigt ved at give EU endnu et opsendelsessted ud over Guyana-rumhavnen i Frankrig; bifalder den nylige investering i Diamant-affyringsrampen i Guyana-rumhavnen, som er udformet med henblik på at give mulighed for at opsende små og mellemstore løfteraketter og dermed diversificere EU's opsendelseskapacitet;

Reaktioner på ondsindede eller fjendtlige aktiviteter i rummet

20. bemærker, at EU og dets medlemsstater i betragtning af intensiveringen af truslerne i rumsektoren er nødt til at styrke deres kapaciteter og forvaltning med henblik på at

opdage, kategorisere og finde frem til kilden til trusler og imødegå dem hurtigst muligt; glæder sig over de konklusioner, der fremsættes i rumstrategien om, at der er behov for nye statslige jordobservationskapaciteter og -tjenester;

21. understreger, at de sjældent forekommende offentlige afsløringer af fjendtlige aktiviteter fra rummagters side, der sigter mod at ramme kritisk ruminfrastruktur, både bekræfter den reelle trussel i form af potentielle ondsindede aktiviteter og de vanskeligheder, der er forbundet med at finde frem til truslernes præcise oprindelse; minder i den forbindelse om, at Rusland den 15. november 2021 benyttede en antisatellit-raket med direkte opstigning til at destruere en af sine gamle satellitter til elektronisk aflytning, hvilket skabte en stor mængde rumaffald; tilføjer, at Rusland i sidste ende erkendte at have foretaget denne operation som en test, uden at give nærmere oplysninger om hvilke ressourcer der blev benyttet; minder om, at der er tale om reelle trusler, som også er tilstrækkeligt underbyggede til at danne grundlag for arbejde udført i samarbejde med konferencen om nedrustning i Genève i overensstemmelse med resolution 76/231 om mindskelse af trusler i rummet ved hjælp af normer, regler og principper om ansvarlig adfærd; opfordrer til, at der udvikles beskyttelsesforanstaltninger som et forsvar mod den stigende risiko for militarisering af rummet;
22. minder om, at der skal udvises stor årvågenhed i forbindelse med udviklingen af følsomme teknologier i små private enheder, som er mere sårbare over for at blive opkøbt af ondsindede eller fjendtlige aktører, og som kan udgøre en risiko for ukontrolleret spredning; opfordrer desuden indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at sikre sig, at de otte kriterier i Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP²¹ og reglerne i forordningen om dobbelt anvendelse²² overholdes fuldt ud for så vidt angår eksport af rumrelateret teknologi;
23. understreger, at bevidsthed om rumområdet (Space Domain Awareness – SDA) er afgørende for at kunne opdage, spore og finde kilden til en trussel og sætte medlemsstaterne i stand til at træffe passende beslutninger i tilfælde af et rumangreb; minder om, at enhver reaktion på et angreb skal stå i et rimeligt forhold til angrebets karakter og tage højde for både elektroniske og cyberbaserede ("ikke-kinetiske") angreb og konventionelle ("kinetiske") angreb og reversibiliteten heraf; understreger, at få medlemsstater på nuværende tidspunkt har de nødvendige kapaciteter til nøjagtig SDA, og tilskynder derfor kraftigt medlemsstaterne til at udlevere de oplysninger, der er nødvendige for at finde kilden til fjendtlig adfærd, hvilket kræver, at der etableres sikre, robuste og pålidelige kommunikations- og udvekslingskapaciteter på EU-plan; fremhæver, at informationsudveksling også bør omfatte hyppig udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne med deltagelse af EU-institutionerne;
24. bifalder det forslag, der fremsættes i strategien, om ændring af Rådets afgørelse (FUSP) 2021/698 med henblik på at gøre det muligt at finde kilden til og reagere på trusler mod rumprogrammets tjenester; opfordrer til flere konkrete svar vedrørende de solidaritetsmekanismer, der skal gennemføres på europæisk plan; opfordrer til, at

---

²¹ Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr (EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99).

²² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/821 af 20. maj 2021 om en EU-ordning for kontrol med eksport, mæglervirksomhed, teknisk bistand, transit og overførsel i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse (omarbejdning) (EUT L 206 af 11.6.2021, s. 1).

arbejdet med at gøre bestemmelsen om gensidig bistand (artikel 42, stk. 7, i TEU) brugbar, navnlig på rumområdet, fortsættes, ved at man afprøver og når til enighed om metoderne til at påvise et angreb og finde frem til kilden, og forbereder de nødvendige reaktionsmekanismer; glæder sig over tilsagnet om at udvikle en særlig værktøjskasse, som supplerer cyberdiplomati og hybride værktøjskasser og vil bidrage til at imødegå de forskellige trusler på rumområdet;

25. understreger, at øvelser er meget vigtige for at afprøve og validere EU's reaktion på rumtrusler samt for at opbygge en større fælles bevidsthed om rumtrusler og en fælles strategisk kultur på rumområdet;
26. minder om den tætte forbindelse mellem rum- og cyberområdet; fremhæver i den forbindelse, at EU's reaktioner og initiativer i rummet bør være sammenhængende og tage højde for de udfordringer, der er forbundet med begge områder;
27. opfordrer EU og dets medlemsstater til at vedtage politikker for afprøvning af anti-satellittrakter, navnlig med henblik på at forbyde destruktiv afprøvning;

Konkurrenceevne og investeringer

28. opfordrer EU til at vedtage en egentlig industripolitik og til at kunne trække på en konkurrencedygtig industri, herunder ved at etablere vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse, når det er nødvendigt; er af den opfattelse, at EU-støtte, som skal sætte medlemsstaterne i stand til at udvikle deres kapaciteter, skal være til gavn for europæiske industrielle aktører, både gamle koncerner og innovative SMV'er og startupvirksomheder; støtter samtidig massive og risikovillige investeringer i nøgleteknologier på rum- og cyberområdet, herunder i disruptive rumteknologier, for at mindske den strategiske afhængighed af tredjelande, bl.a. gennem fælles indkøb af kritiske komponenter og sikring af forsyningsikkerheden i forsyningskæderne for kritiske råstoffer; bemærker, at EU-Observatoriet for Kritiske Teknologier under Kommissionen har potentiale til at spore og overvåge skabelsen af afhængighedsforhold til tredjelande; opfordrer Kommissionen til at sikre overensstemmelse mellem forordningen om kritiske råstoffer og de nødvendige behov på rumområdet inden for sikkerhed og forsvar;
29. fremhæver underudnyttelsen af data fra forskellige dele af EU's rumprogram; opfordrer til en forbedret udnyttelse af EU-rumdata og -tjenester fra offentlige myndigheders side, navnlig på sikkerheds- og forsvarsområdet;
30. understreger, at hvis der skal udvikles rumkapaciteter, skal de midler, der er afsat til rummet i den næste flerårige finansielle ramme, øges betydeligt, herunder til støtte for EU-agenturer såsom Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA), EU-Satellitcentret (SatCen) og Det Europæiske Forsvarsagentur for at imødegå Unionens og dens medlemsstaters voksende behov for rumkapacitet og modstandsdygtighed, navnlig hvad angår adgang til rummet, jordobservation, situationsbevidsthed i rummet, sikker konnektivitet, avanceret positionering, navigation og timing (PNT) og de hermed forbundne tjenester til brugerne; understreger navnlig, at det er nødvendigt at øge finansieringen til styring af trafikken i rummet og systemer til overvågning og sporing i rummet for at beskytte EU's ruminfrastruktur og imødegå

eventuelle trusler; gør opmærksom på behovet for at opnå sammenhæng mellem og skabe synlighed for alle de forskellige typer af finansiering, der afsættes til den europæiske rumpolitik gennem forskellige instrumenter;

31. opfordrer til større sammenhæng mellem de eksisterende instrumenter for at undgå unødvendige investeringsoverlapninger; mener, at det er afgørende at sikre, at finansieringen fordeles korrekt mellem instrumenterne under hensyntagen til den kapacitet, der er til rådighed både på EU-plan og på kommercielt plan; går ind for fælles koordinering mellem Den Europæiske Forsvarsfond, EU's rumprogram, Horisont Europa og projekter inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde (PESCO) med henblik på at fremskynde udviklingen af relevant kapacitet; understreger vigtigheden af synergier mellem EU-programmer og nationale civile rum- og forsvarsprogrammer for at opfylde kapacitetsbehovene;
32. opfordrer til, at de tekniske færdigheder, der er nødvendige i den offentlige forvaltning og erhvervslivet, styrkes gennem øget investering i uddannelse, herunder i de sikkerheds- og forsvarsmæssige aspekter af rumområdet; bemærker, at det er vigtigt med øgede investeringer i undervisning, der vedrører rummet, på alle uddannelsesniveauer – med kraftigt fokus på større ligestilling mellem kønnene på rumområdet, eftersom kun 30 % af arbejdsstyrken på internationalt plan er kvinder;

Forvaltning

33. understreger, at EU's og medlemsstaternes modstandsdygtighed og deres reaktion på potentielle fjendtlige handlinger i rummet, navnlig ondsindede handlinger, der truer EU's rumaktiver, såsom afprøvning af antisatellitvåben, skal understøttes af klar, fleksibel og responsiv forvaltning, således at mangler, der skyldes den nuværende fragmentering af kompetencer i EU's tilgang til rummet og forsvar, afhjælpes, og ansvarligheden hos alle aktører, der er involveret i de forskellige dele af EU's rumprogram, øges;
34. mener, at forvaltningen er unik for hver enkelt del af rumprogrammet; understreger, at disse dele, som har stor betydning for medlemsstaternes sikkerhed, kræver en harmoniseret forvaltning, der involverer medlemsstaterne og gør det muligt at beskytte oplysninger;
35. bifalder forvaltningstilgangen i Galileo og den europæiske geostationære navigations-overlay-tjeneste, som er helt afgørende for en velfungerende struktur for EU's rumprogram og for systemets robusthed; minder om vigtigheden af at udvide denne unikke kommandokæde og klare opgavefordeling til alle dele af EU's rumprogram;
36. understreger, at ændringer af Copernicustjenesterne med henblik på at opfylde forsvarskravene bør være underlagt passende forvaltning med tæt inddragelse af SatCen; anerkender SatCens afgørende rolle som en enkelt kollektiv geospatial efterretningskapacitet, der bidrager til EU's og dets medlemsstaters kapacitet til at træffe selvstændige beslutninger og agere selvstændigt;
37. fremhæver betydningen af at sikre sammenhæng mellem og videreudvikle projekter inden for rammerne af det permanente strukturerede samarbejde (PESCO) inden for

statsligt billedmateriale, rumbaserede systemer til tidlig varsling af missilangreb og militære aktiver til PNT og forsvar af rummet; er opmærksomt på, at PESCO-kapacitetsprojekter på rumområdet skal leveres til tiden;

38. minder om, at forvaltningen ikke må kopiere eksisterende ressourcer eller forbigå medlemsstaterne på områder som f.eks. at finde kilden til trusler, som i høj grad afhænger af nationale kapaciteter; understreger i den forbindelse, at den erfaring og ekspertise, som SatCen råder over, samt dets tillidsbaserede forhold til medlemsstaterne og industrien med fordel kan udnyttes på dette område; understreger, at det er nødvendigt at øge finansieringen til SatCen yderligere, hvis det skal kunne gennemføre sine operationer effektivt i lyset af den øgede efterspørgsel efter dets produkter i de senere år;

Samarbejde og partnerskaber

39. bemærker, at udviklingen i den geopolitiske kontekst skal tilskynde EU og dets medlemsstater til at nå frem til en fælles og koordineret holdning for at kunne udvikle internationale standarder; opfordrer EU til at påtage sig en mere aktiv rolle som facilitator i opbygningen af internationale normer i rummet; støtter multilaterale løsninger inden for FN's ramme for forvaltning af rummet; opfordrer EU og dets medlemsstater til at være proaktive i deres stræben efter multilaterale aftaler, herunder mulige revisioner af internationale traktater, især vedrørende styring af trafikken i rummet, og til på ny at bekræfte, at den humanitære folkeret finder anvendelse; understreger, at det er nødvendigt på FN-plan at udvikle en effektiv ramme for koordinering af situationsbevidsthed i rummet og udvikle normer og principper for bortskaffelse af rumaffald; opfordrer EU og dets medlemsstater til på ny at bekræfte deres tilsagn om foranstaltninger med henblik på gennemsigtighed og tillidsskabelse for at fremme nye tiltag til at sikre sikkerhed i rummet i lyset af de aktuelle trusler; bemærker, at der er behov for en international retlig ramme, der regulerer nye rumvirksomheders aktiviteter;
40. understreger, at det er vigtigt at udvikle samarbejdet med strategiske partnere, samtidig med at EU's strategiske autonomi og evne til på egen hånd at imødegå trusler mod dets rumaktiver og interesser i rummet sikres; støtter den fortsatte udvikling af en øget dialog med USA, samtidig med at der fortsat udvises årvågenhed over for risikoen for, at det kan forsøge at styre eller diktere visioner, standarder og regler, som medlemsstaterne ikke har været med til at fastlægge; opfordrer til et dybere samarbejde og opbygning af alliancer med en bredere vifte af EU's strategiske partnere;
41. bemærker, at NATO er i gang med strategiske overvejelser om dets rolle på rumområdet; bemærker imidlertid, at EU selv og gennem sine medlemsstater allerede har mere udviklede programmer, kapaciteter og institutioner, som ikke konkurrerer med NATO på dette område; opfordrer til et tættere samarbejde mellem EU og NATO på grundlag af fælles trusselsanalyser inden for områder af fælles interesse, f.eks. gennem fælles træning og øvelser, udveksling af bedste praksis og møder mellem begge organisationers personale, samtidig med at det sikres, at de to organisationers roller, kompetencer og autonomi omhyggeligt bevares og opdateres gennem løbende dialog og overvejelse; minder om, at EU og NATO allerede drøfter rumspørgsmål som led i deres strukturerede dialog om modstandsdygtighed;

42. fremhæver Den Europæiske Rumorganisations (ESA's) rolle som et teknisk agentur, der bl.a. bidrager til gennemførelsen af EU's rumpolitik; minder om, at samarbejdet med ESA skal foregå inden for en ramme, der beskytter Unionens væsentlige interesser;
43. påpeger, at EUSPA, der har ansvaret for at levere kommercielle og statslige tjenester og sikre satellitsystemernes operationelle sikkerhed, fortsat bør styrke sin rolle med hensyn til at sørge for sikkerheden i de rumsystemer, der er i drift, og derved bidrage til EU's strategiske autonomi;
  - o
  - o
  - o
44. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik.

BEGRUNDELSE

I den aktuelle geopolitiske kontekst med stigende strategisk konkurrence og mangedobling af trusler vedtog EU den 10. marts 2023 sin allerførste EU-rumstrategi for sikkerhed og forsvar. Strategien, som er et led i gennemførelsen af EU's strategiske kompas, der udpeger rummet som et strategisk område, udgør en ambitiøs ramme for beskyttelse af EU's rumaktiver, forsvar af dets interesser, afskrækkelse fra fjendtlig aktivitet i rummet og styrkelse af EU's strategiske position og autonomi.

Initiativbetænkningen om det strategiske kompas og EU's rumbaserede forsvarskapaciteter udgør Europa-Parlamentets reaktion på EU's rumstrategi for sikkerhed og forsvar. Den har fokus på fem prioriterede områder: i) beskyttelse af systemer og systemers modstandsdygtighed, ii) reaktion på trusler, iii) konkurrenceevne og investeringer, iv) forvaltning og v) samarbejde.

24.10.2023

MINDRETALSUDTALELSE

jf. forretningsordenens artikel 55, stk. 4
Clare Daly, Mick Wallace

Denne betænkning er en trusselsoptrappingsmanøvre. Det foreslåede modsvar er militarisering, blokdannelse, og tilsidesættelse af det internationale samarbejde, der er nedfældet i en række aftaler helt tilbage til traktaten om det ydre rum fra 1969.

Den største risiko for EU's ruminfrastruktur er den enorme mængde af rumtrafik og -affald, og løsningen er på FN-plan at udvikle en effektiv ramme for koordinering af situationsbevidsthed i rummet og udvikle normer og principper for bortskaffelse af rumaffald. Betænkningen forstærker narrativer om ondsindede eller fjendtlige aktiviteter for at retfærdiggøre den støtte, der gives til den europæiske rumindustri, som ansporer væksten i kommerciel udnyttelse af rummet og dermed rumaffald.

Adskillige resolutioner fra FN's Generalforsamling giver udtryk for bekymring for et våbenkapløb i det ydre rum og opfordrer stater, der deltager i rumfart, til at forhindre, at denne situation udvikler sig yderligere. Vi har brug for en ny international traktat for at sikre fred, sikkerhed og forebyggelse af et våbenkapløb i rummet. Betænkningen adresserer kun i ringe grad dette behov. Der har endnu aldrig været krigsførelse i rummet, men så længe vi fortsætter med at føre en politik, der udpeger rummet som skueplads for konflikter og geostrategisk konkurrence, sørger vi for, at konflikter i rummet bliver en realitet.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I KORRESPONDERENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	24.10.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 39 -: 4 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Alexander Alexandrov Yordanov, Petras Auštrevičius, Anna Bonfrisco, Traian Băsescu, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Bernard Guetta, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Dietmar Köster, David Lega, Leopoldo López Gil, Jaak Madison, Margarida Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Andreas Schieder, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Tineke Strik, Nacho Sánchez Amor, Dominik Tarczyński, Dragoș Tudorache, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Attila Ara-Kovács, Lars Patrick Berg, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Thomas Waitz, Mick Wallace

**ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB
I KORRESPONDERENDE UDVALG**

39	+
ECR	Lars Patrick Berg, Dominik Tarczyński
ID	Anna Bonfrisco, Jaak Madison
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Leopoldo López Gil, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Katalin Cseh, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Dragoș Tudorache
S&D	Attila Ara-Kovács, Włodzimierz Cimoszewicz, Dietmar Köster, Pedro Marques, Sven Mikser, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Andreas Schieder, Sergei Stanishev
Verts/ALE	Sergey Lagodinsky, Jordi Solé, Tineke Strik, Thomas Waitz

4	-
ID	Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou, Mick Wallace

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller